

OTROV ŠKORPIONA U MASTILU ZAČETNIKA GOTSKOG ROMANA I SLEDBENIKA

Dragana Crevar

“Doktor Darwin i neki nemački fiziolozi pretpostavljaju da događaj na kojem se ovo književno delo zasniva nije nemoguć”, u uvodnom delu predgovora napisala je Meri Šeli. “Nemojte misliti da pristajem i na najmanji stepen ozbiljne vere u takvu jednu zamisao, pa ipak, uzimajući to kao osnovu za ovo delo mašte, nisam smatrala da samo tkam seriju natprirodnih užasa. Događaj od kojeg zanimljivost priče zavisi oslobođen je hendikepa da bude puka priča o avetima ili opsenama. Priču preporučuje novina situacije, koja se razvija i, ma koliko ona bila nemoguća kao fizička činjenica, pruža mašti tačku s koje može da opiše ljudske strasti obuhvatnije i nadmoćnije nego ijedna druga koja daje - uobičajene odnose stvarnih događaja.”

Volim da kažem da je književnost dodatak životu. Izmeštена iz svih definicija, akademskih okvira i rečnika književnih termina, ona je Biće sama po sebi. Ona je svojevrsni entitet i posebna inteligencija koja titra neumorno i ulepšava realnost kojoj svako od nas ponosa svedoči. Pisci su samo kanal ili priredivači onoga što u nekoj drugoj realnosti postoji kao već oblikovana celine – Uran kao viša oktava Merkura. Mišljenja sam da je svako umetničko delo, bez obzira kojoj umetnosti pripada, jezik Univerzuma, posebna poruka, koju nam on prenosi kroz pero pisca, glas pevača, kičicu slikara, pokret ba-

lerine i slično (analogiju nalazim u višim oktavama planeta Merkur, Venera i Mars – Uran, Neptun i Pluton). Moju posebnu pažnju imaju romani i dramski tekstovi, scenariji za film, jer su to mali životi unutar Života kojem objektivno svedočimo i koji živimo. Oni bez dalnjega, i kada pripadaju žanru fantastike, horora, svakako imaju specifičnu logiku i niz pravilnosti koja može da se prevede na astrološko pismo.

Poznato je da je kod za pisca spoj treće i dvanaeste kuće – osama, jak Merkur, naglašena serija tri, naglašen znak Blizanaca, znak Device, poveza-

nost desete i šeste kuće sa serijom tri i slično. Faktori stvaralačkog mišljenja su: fleksibilnost, fluentnost, originalnost, elaborativnost, osetljivost na problem i redefinicija. Prevedeno na astrološki jezik ovo je – Uran – serija 11 i Neptun – serija 12, povoljno povezani sa Merkurom – serijom 3 i serijom 1, kao i povoljno integrисани Mesec i Sunce i serija 5. Svrha mišljenja je prevazilaženje (transcendiranje) perceptivno datog te uviđanje opštih svojstava pojava i suštinskih veza među njima. Verbalno – lingvistička inteligencija (rađa: govornike, pregovarače, novinare, književnike, pesnike, izdavače knjiga. Prepoznaje se kao: ljubitelj čitanja,

sposobnost da u sebi čuje reč pre nego što je izgovori, lakše uči zatvorenih očiju, lako rešava lozinke i anagrame, koristi neobične sintagme, često misli na nekoliko jezika istovremeno, lako uči strane jezike, društvene nauke i historiju, zanimljivo piše...) U astrološkom smislu definisali bismo je naglašenom serijom 3 i Merkurom povoljno povezanim sa serijom 12, Venerom, Jupiterom i serijom 5 uz snažniju Devicu. Takođe bismo mogli imati znak Vage na vrhu tri, Veneru u 3, Merkura ili vladar 3 u 5, vladar 10 u 3, vladar 1 u 12... No, mene je zaintrigiralo šta je to iz natalnog horoskopa navelo pisce gotskih romana i uopšte pisce ovog žanra, punih strave, napetosti, tajanstvenih događaja, naučne fantastike u kobminaciji sa užasom, da morbidne motive unose u svoja dela. Bavili su se lepotom užasa i poetikom horora. Prugice, čipke i ubilački korseti, Džek Trbosek i jadni životi siromašnih, bili su nepresušni izvor inspiracije i priča punih uznemirujućih detalja. Neretko se u literaturi mogu naći podaci u kojima sami autori romana, doduše ne toliko transparentno, govore da su neke potpuno fantastične scene iz svojih dela, zapravo i sami doživeli ili sanjali, odkošmarili – 12.kuća, Neptun, Mesec u kombinaciji sa Neptunom ili rulerom dvanaestice. Jeziva era i jezive teme.

Neki pisci su tako dobili lično i literarno predodređenje da budu provodnici novih, pionirskih žanrova. U doba kraljice Viktorije, na teritoriji Velike Britanije iznedrena je jedna sasvim specijalna vojska od pera, čije je oružje

reč, čiji su literarni motivi mrak, gusta magla Londona, smog, eksperimenti na ljudskom telu, ubistva, najniži ljudski poroci. Neretko, likovi romana okreću se naučnim metodama i modernim eksperimentima u laboratoriji kako bi postigli cilj, koji kasnije donosi fantastične rezultate. Dela ovih pisaca svakako su uticala i na pisce sa drugih geografskih područja, koji su takođe predmet ovog izučavanja, budući da su važna za književnost ovog žanra i ostavili su dubok trag. Mnoga od njih su i ekranizovana.

Vodeći se pretpostavkom da su kičmu dela ovakve književnosti gradile rečenice rođene iz Plutona, Neptuna, Marsa, Urana, znaka Škorpiona, Riba, te Merkura i Meseca u vezi sa istima, krenula sam u ovo veličanstveno istraživanje. Zašto ovi aspekti ? Merkur i generalno serija tri u kombinaciji sa Neptunom je bitan kao nepresušna inspiracija. Piscima je ona krajnje neophodna. Aspekt podrazumeva veoma razvijenu maštu, imaginaciju. Njihove knjige nisu nastale kao rezultat realnih, stvarnih iskustava, odnosno, njihove priče su u potpunosti u domenu fantastike, fikcije ili snova koje su sanjali. U krajnjoj liniji, svedočiti stravi i izopačenosti viktorijanske mračne svakodnevnice, mogao je svako, ali samo Merkur koji je napajan Neptunom, mogao je to i da uobliči i konkretizuje. Trend fotografisanja sveže preminulih, poznatiji kao post mortem fotografisanje, karakteristično za ovo doba, svakako je Neptunove prirode. Napuštene mentalne ustanove su omiljena mesta

za radnje horor filmova. Ali, koliko god jezivo delovale danas, pravi horor se dešavao dok su radile. Da, one priče o jezivim mučenjima i grozomornom odnosu prema pacijentima – odnosno „ludacima“ – jesu tačne, jer je upravo takva slika viktorijanskih mentalnih ustanova. Ljudi su postali prosto očarani duševnim bolestima. Ovakav izbor reči možda zvuči rogobatno, ali šta drugo reći o ljudima koji su plaćali peni da bi videli ludake? Ove „izložbe nakaza“ – u stvari, štićenika Betlema (kraljevske bolnice u Londonu) – bile su izuzetno popularne i posećene. Skoro 96 hiljada ljudi godišnje bi dolazilo da zaviri u ćelije i smeje se napačenima, nasilnima, seksualno poremećenima. Zašto ne biste kupili još danas štap za bockanje zatvorenika? Prvog utorka u mesecu poseta je besplatna! Ludilo je svakako priča Merkura i Neptuna. Alkoholizam, opijumske pušionice u Limehouse –u , kao i neki ne baš cjenjeni zanati poput šverca, sve je to domen Neptuna. Dalje, Merkur bi morao da ima neki kontakt sa Saturnom. Razlog je očigledan, jer je Saturn sinonim za negativnost, kugu, gubu, strah, zlokobnost, odvratnost, jezu, stravu, užas, okrutnost, mrak, tamu, patnju, bol, a osnovna svrha svih horor priča je da u čitaocu izazove prepoznatljivo saturnovsko osećanje – strah. Još jedna planeta bi morala biti uključena u pomenu konfiguracije. Naravno, radi se o Plutonu. Priče ovoga žanra nema bez opsivnih, fanatičnih bolesnika, bez crne magije, duhova, sakaćenja, zombija, groblja, seksualne izopačenosti, masovnih ubica, čudovišta, gnoja, gre-

ha, glijotina, hipnoze, kostura, miševa, močvara, mrtvačnica, nestretnih slučajeva, noćnih mora, pakla, sadizma, vampira, zaraznih bolesti, žrtava, krvoprolića, prostitucije, terora, satanističkih obreda, demonske zaposednutosti, raspadanja i neizostavno – smrti.

Nakon smrti muža kraljice Viktorije (vladala od 1837-1901), ona je prestala da bude zainteresovana za učestvovanje u vlasti, jer je tugovala. Paralelno, odvija se industrijska revolucija, Temza postaje zagađena, te više nije izvor pitke vode. Ulice su mračne, mnogo je magle i smoga. Radnička klasa je gladna. Božiji šetaju mračnim ulicama. U isto vreme odigrava se razvoj medicine na morbidan i krvav način, volšebnim seciranjem. Javlja se spiritualizam. Dozivaju se duhovi. Deca se osuđuje najstrožim kaznama radi krađe bombona. Gospodarska klasa plaća ulaznice kako bi prisustvovala začecima ispitivanja ljudskog mozga kao organa elektrošokovima ili okretanjem u rotacionim stolicama. Oni to doživljavaju kao predstave i zabavu. Ubrzo nastupa epidemija kolere (po nekim istraživanjima uzročnik je bila istrulila jegulja koja se zaglavila u cevodu i postala izvor zaraze preko vode). Opijum je u to vreme legalan, mnogo je prostitucije. Trguje se leševima, na kojima se sprovode eksperimenti i istražuje se ljudsko telo.

Pod uticajem pojave i događaja iz okruženja u tadašnjoj državi – smrti, ubistava, razvoja medicine, epidemije,

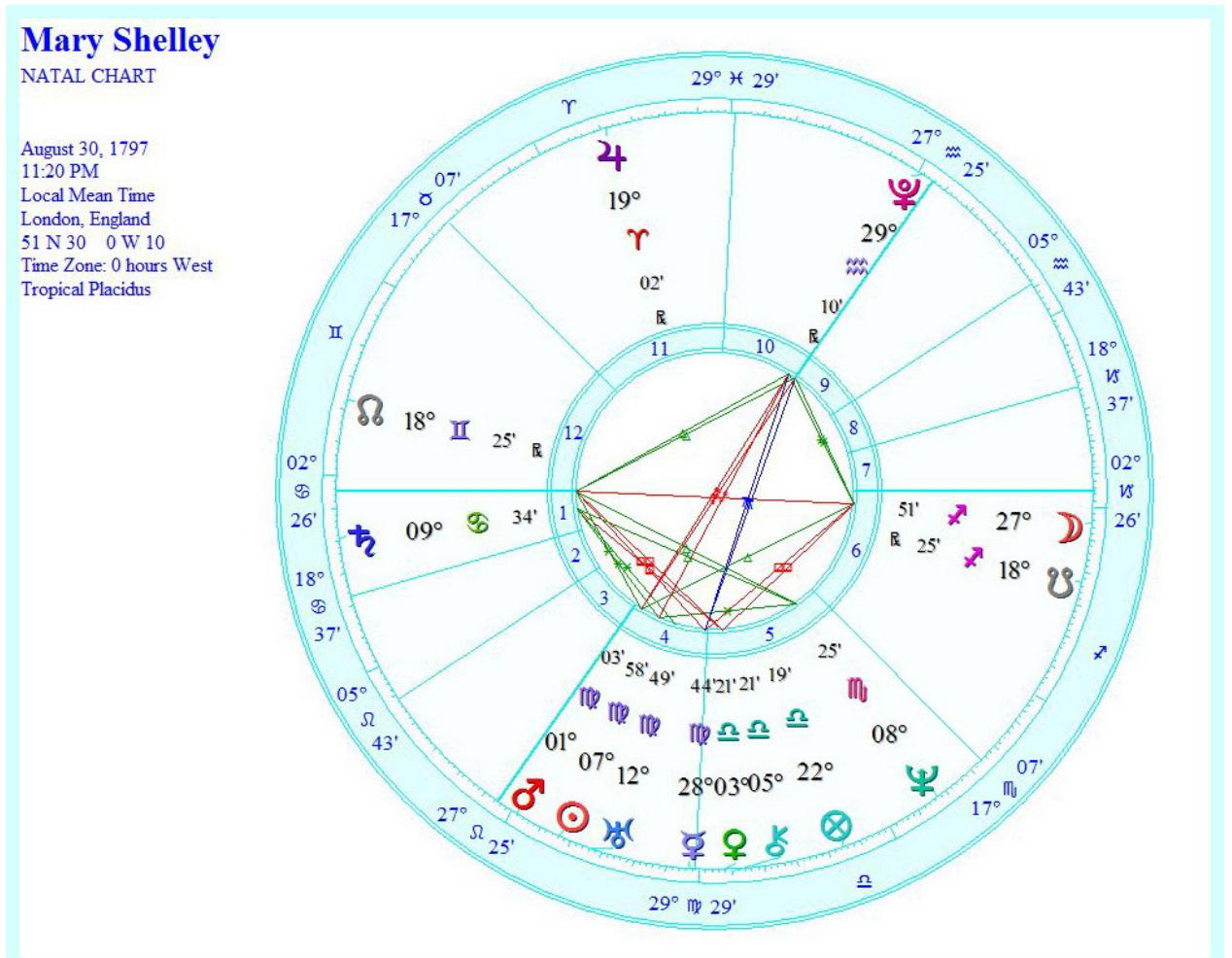
pojedini pisci su spoznali da je morbidnost deo života. Dela imaju lako prepoznatljivu ikoniku i ikonografiju - tajanstveni portreti, tajni prolazi, otmice devojaka, zatočenja u mračnim podrumima, potere kroz mračne tunele i još mračnije šume, prizori užasa i patnje. Glavni likovi romana su: tirani, lude žene, proganjene žene, vamiri, demoni, lepotice i zveri, duhovi, leševi koji oživljavaju, kipovi koji se pomeraju. Pisci uvek vide što drugi ne vide. Pribežište iz okruženja i realnosti nalazili su zapravo u potpunom stapanju sa onim pojavama i dešavanjima koja su svim čulima doživljavali. Dakle, kao odgovor na stanje kolektiva niče potreba kod pojedinaca da pišu o svemu što karakteriše viktorijansko društvo. Ukratko, inspiracija je bila smrt. To je pokrenulo stvaraoce da iznudre novi žanr u književnosti. Došlo je razdoblje jedne potpuno nove i do tada neviđene škole književne proze, škole strašne i fantastične istorije čije je literarno nasleđe promenilo pogled na ovaj žanr i čiji se uticaj provlači i danas. Vreme je da se upoznamo s najboljim autorima koje je strava ikad mogla ponuditi.

Najznačajniji predstavnici horora i naučne fantastike u sprezi sa užasom, koji je prvi put bio žanrovski uobičen u okvirima engleske "gotske" književnosti, u drugoj polovini 18.veka kao i njihovi sledbenici koji pišu derive i pozniye verzije mnogo kasnije istorijski gledano su: Horas Volpol, En Redklif, Oskar Vajld, Meri Šeli, Džordž Eliot, Robert Luis Stivenson, Edgar Alan Po, Abraham Brem Stoker, Šarlota Perkins

Gilman, Henri Džejms, Hauard P. Loverkraft i mnogi drugi, zaključno sa Stivenom Kingom i Klajvom Barkerom.

Moja prvobitna zamisao bila je da se skoncentrišem na predstavnike ovoga žanra iz doba vladavine kraljice Viktorije, međutim podaci na koje sam nailazila, sem kod pojedinih pisaca, nisu spadali u kategorizaciji tačnosti

po sistemu Luisa Rodena u validne za istraživanje i publikovanje zaključaka. Iz tog razloga ću se osvrnuti na začetnike žanra, čije podatke imam, ali i na mnoge druge autore koji su doprineli njegovom razvoju kroz više od sedamsto godina ljudskog stvaralaštva.

Meri Šeli je rođena kao Meri Volstonkraft Godvin 30. avgusta 1797. godine u Somers Taunu u Londonu. Roditelji su joj bili cenjeni intelektualci – Sunce u znaku Device, a Mesec u znaku Strelca, gotovo na stepenu centra galaksije. Otac Vilijam Godvin je bio fi-

lozof, politički pisac i novinar, a majka Meri Volstonkraft feministkinja, pisac dela The Vindication of the Rights of Women (1792). Borac za ženska prava i jedan od prvih filozofa feminizma, umrla je svega desetak dana nakon rođenja svoje čerke Meri – Pluton na

vrhu desete kuće, kao i vladar derivatne osme – majčin porođaj i kuća smrти u kvadratu sa Mesecom, koji je vladar Merinog Asc-a. Uz nju je ostavila i svoje vanbračno dete Feni Imlej, koje je dobila iz ljubavne afere sa vojnikom Gilbertom Imlejom.

Merin otac Vilijam se 1801. godine oženio svojom komšinicom Meri Džejn Klermont koja je dovela svoje dvoje dece u Godvin domaćinstvo, kasnije dobivši sina i sa Vilijamom. Novu suprugu nisu voleli ni Vilijamovi prijatelji, ni mala Meri, koju je mačeha svesno zapostavljala i manje volela od svoje dvoje dece – Čarlsa i Kler. Budući da nije imala formalnog obrazovanja za razliku od svoje polusestre Kler, Meri je često, kraj majčinog groba – Sunce, vladar treće kuće u sekstilu sa Saturnom u Raku, u četvrtoj od desete kuće, čitala knjige iz velike očeve biblioteke – Merkur u znaku Device, u 4.kući. Tim putem je maštala, bežeći u svoj imaginarni svet – Neptun u 5.kući – nešto što voli trigon Asc. Od svog oca, koji ju je podsticao da čita i piše, preuzeala je liberalna politička shvatanja – Sunce, vladar III konjunkcija Uran u 4. Bila je školovana kod kuće uz nadzor guvernante i dnevnog učitelja. Njen otac je jednom prilikom izjavio da Meri ima „ogromnu želju za znanjem“ – vladar natala na stepenu centra galaksije, egzaltirani Merkur živi u Duši, i bio je veoma ponosan na svoju čerku. Godine 1814., pred svoj sedamnaesti rođendan, Meri je započela ljubavnu vezu sa pet godina starijim pesnikom, već oženjenim, ostvarenim u ulozi oca, vladar pete

– Merkur u konjunkciji sa Venerom u Vagi, u petoj kući, Persijem Bajšom Šelijem. Meri i Persi su sledećeg leta otišli u Švajcarsku sa Kler Klermont, Lordom Džordžom Bajronom, sa kojim je Kler tada bila u ljubavnoj vezi, i njegovim prijateljem Džonom Polidorijem. Iznajmili su dve vile na Ženevskom jezeru. Iako se okupilo pet različitih ljudskih karaktera, nisu provodili posebno „živo“ leto budući da je ta 1816. proglašena „godinom bez leta“. Razlog tome je bila veoma jaka vulkanska eksplozija u Holandskoj istočnoj Indiji, danas Indoneziji, iz koje je pepeo u vazduhu proizveo godišnju zimu za veći deo sveta. Temperatura u Njujorku je u maju te godine bila ispod nule, a situacija u Švajcarskoj nije bila naročito bolja. U najboljem slučaju vreme je bilo maglovito i prohladno, a u najgorem kišovito i ledeno, što je simbolika Neptuna. To je ovom neobičnom krugu ljudi ograničavalo spoljašnje aktivnosti. Najviše vremena su provodili pričajući do kasnih noćnih časova, u piću, čitajući priče o duhovima naglas. Izdvajale su se teme o galvanizmu (termin nastao po otkriću naučnika Luiđija Galvanija koji je otkrio da mišići i nervne ćelije stvaraju elektricitet) i natprirodnom. Iz čiste dosade su započeli takmičenje. Bajron je predložio predložio da svako napiše jednu strašnu priču. Svako bi svoju priču pročitao naglas i tako bi izglasali pobednika. Nekoliko večeri kasnije, Meri je sanjala kreaciju čoveka – vladar 12 u 5, ono što sanja ume kreativno da iskoristi, koju je napravio oholi naučnik koji je „preuzeo ulogu boga“. Ne zna se da li je Meri pobedila na tom takmiče-

nju, ali je tu kratku priču, na inicijativu Persija Šelija, kasnije pretvorila u roman koji je postao svetski bestseler. Meri je to leto u Švajcarskoj opisala kao period kad je „prvi put iz detinjstva iskoračila u stvaran svet“ – vladar III u IV – Sunce, kao i Merkur, Mars i Uran u znaku Device koja astrogeografski jeste Švajcarska. Pun naziv ovog književnog dela je „Frankenštajn, ili moderni Prometej“. Merkur kao esencijalni signifikator za knjigu je u konjunkciji sa Kironom, koji je svakako vezan za mit o Prometeju. Moderni Prometej jer, prema grčkom mitu, Prometej je bio Titan koji je ljudsku rasu pravio od gline, učio ih kako da žive i dao im vatu. To je razgrevilo ostale bogove, pa su ga vezali za stenu gde su mu ptice jele džigericu svaki dan. Meri je očito bila inspirisana ovim mitom jer ekscentrični doktor Viktor Frankenštajn predstavlja modernog Prometeja – donosilac Vatre – Sunce u konjunkciji sa Uranom – pravi ga naučnik, budući da pravi čoveka od mrtvog mesa – Sunce konjunkcija Mars sekstil Saturn, sekstil Neptun i opozicija Pluton (pljačkajući grobove) u neuobičajenom laboratorijskom eksperimentu – Neptun, Pluton. Ono što nije očekivao je da će njegovo stvorenje biti nesavršeno i „loše opremljeno“ i da neće znati da se snađe u svom novom životu. Umesto toga, čudovište pravi haos još tokom svog buđenja, vremenom ubijajući i svog tvorca – Sunce opozicija Pluton.

Sunce kao vladar treće kuće je u konjunkciji sa Uranom, što jeste vensnik jednog posve novog žanra iz pera

i inspiracije Meri Šeli. Sunce ima upliv Plutona, koji je bitan jer je u uglovnoj kući i to na MC, u kvinkunkusu sa Merkurom. Neptun je u Škorpionu, što nije ekskluzivno, ali je u kući kreacija, što je ličnije i u sekstilu sa vladarem kuće pisanja, misli. Mesec ima sekstil sa Plutonom, što daje ljubav za opasne stvari, psihijatriju, okultizam, magiju. Velika popularnost, koju je Meri – Mesec i stekla ovim romanom. Pluton je takođe u trigonu sa tačkom Podznaka. U „Frankenštajnu“ se prepliću književni pravci kao što su gotika, naučna fantastika i romantizam – Saturn u prvoj, Plutona na MC-u(neobični ljudi, revolucionari, reforme), Venera u znaku Vage u petoj kući, vladar treće u konjunkciji sa Uranom. Roman je smatran i kao upozorenje na transformaciju čoveka u industrijskoj revoluciji – kodovi za pisca u ovom natalu u vezi sa Uranom, Merkurom na zadnjim stepenovima, naglašen znak Device, Saturn u 1, kao i opozicija ličnog Merkura sa Plutonom.

Lav na vrhu treće kuće govori o slavi pisca, književnika. Jake reči i mogućnost da se na druge deluje rečima. Iako je "Frankenštajn" pisan kao roman strave i užasa, on je zapravo prvi roman potpuno novog žanra u književnosti - naučne fantastike, žanra koji će ozbiljno zaživeti tek krajem devetnaestog veka, kada će industrijska revolucija promeniti način života modernog čoveka i kada će religija i demonologija izgubiti svoj uticaj nad strahom masa. Naime, dispozitor Meseca je Jupiter u Ovnu, u triplicitetu, u 11.kući natala.

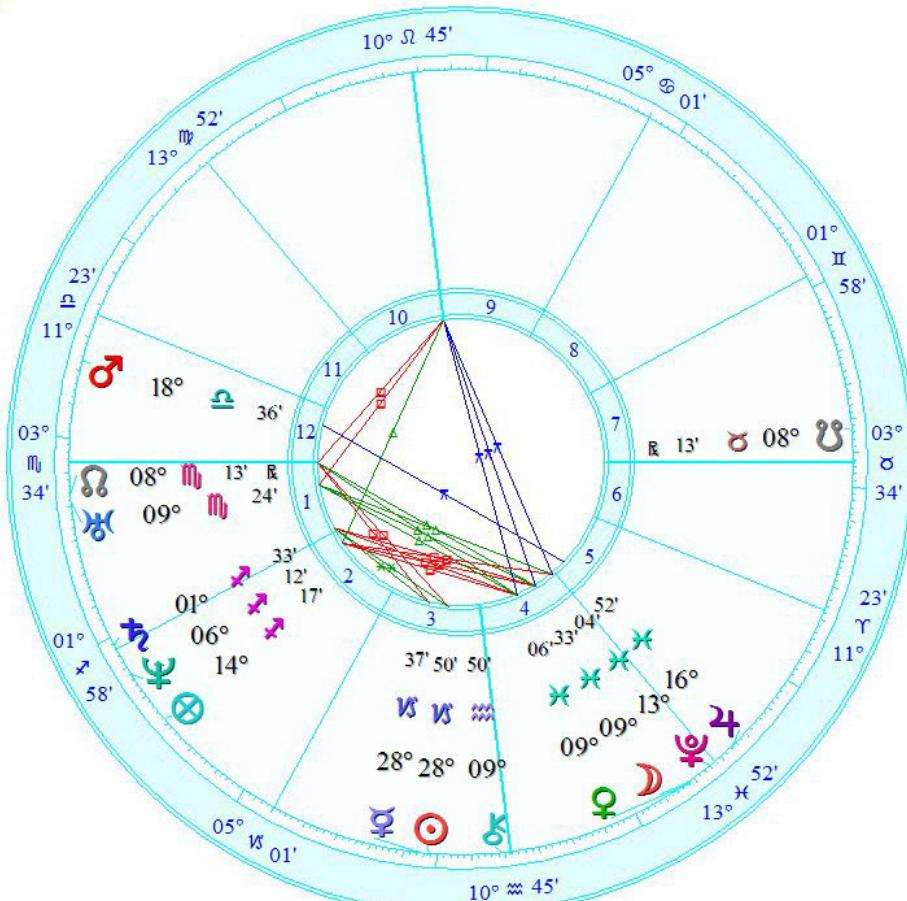
Dobar je da povede, predvodi, preduzima nove akcije. Pokazuje i dobru zaruđu i uspeh na prostoru Engleske. Prijatelji su obrazovani, mudri, a planovi

i želje često su vezani za inostranstvo, pa je i ova priča završila van granica spisateljice domovine.

Edgar Allan Poe

NATAL CHART

January 19, 1809
1:00 AM
Local Mean Time
Boston, Massachusetts
42N21'30" 71W03'37"
Time Zone: 0 hours West
Tropical Placidus

„Poova svest nikada nije bila udaljena od strave, truleži i raspadanja i mi se u svakoj njegovoј priči, u svakoj njegovoј pesmi i u svakom filozofskom dijalogu susrećemo sa stvoriteljevom napetom žudnjom da pronikne u neispitane, nemerljive noćne ponore, da razgrne veo smrti i u mašti zavlada kao gospodar stravičnih tajni vremena i prostora.“ – H. P. Lovecraft.

Edgar Allan Po danas se smatra jednim od najuticajnijih američkih pisaca

i pesnika koji su ikad postojali. Jedan je od retkih autora gotičke priče čija su dela obvezna lektira u osnovnim školama. Rođen je u znaku Jarca, a tačka Podznaka nalazi se na egzaltaciji Plutona i padu Meseca. "Crni mačak" i "Gavran" samo su neki od naziva njegovih dela koje astrosimbolički opisuje Merkur u znaku Jarca u trećoj kući, na egzaltaciji Marsa, u konjunkciji sa Suncem, vladarem X kuće. Već iz do sada navedenih činjenica, jasno je da

se radi o vanserijskom talentu, stilu i geniju – egzaltirani Uran na Asc u trigonu sa Mesecom i Venerom (egzaktna konjunkcija na devetom stepenu znaka Riba). Jedan vladar Podznaka, Mars, otišao je u XII kuću, u osamu, inspiraciju, kosmičko Ja, u izgon. Pluton, suvladar, nalazi se na padu Merkura, u konjunkciji sa Mesecom, Venerom i Jupiterom, trigonu sa Uranom i kvadratu sa Neptunom.

Vladar treće kuće, nalazi se u prvoj i u sekstilu sa Merkurom i Suncem na mestu potpune fokusiranosti Marsa i u kvadratu sa Venerom. To je Saturn. Ova konfiguracija objašnjava sledeće – Po je verovao da bi dobro književno delo trebalo da pruži kratak fokus na specifični i jedini učinak, toliko duboko da bi autor morao pažljivo i precizno izračunati svaki osećaj i ideju. Ovu teoriju objavio je u jednom drugom eseju Filozofija kompozicije, u kojem je takođe tvrdio kako je smrt prekrasne žene, bez sumnje najveća poetska tema na svetu. Taj Saturn kao vladar trojke je u vrhu druge kuće – za razliku od mnogih drugih pisaca tog doba, Po je bio jedini koji je odlučio da živi od pisanja. Razdoblje nije moglo biti gore za takvu odluku. U to vreme još nije postojao međunarodni zakon o zaštiti autorskih prava i mnogi izdavači su štampali piratske kopije britanskih pisaca, opcija koja je bila puno jeftinija nego da isplate američke autore za njihova dela.

Venera, kao vladar sedme kuće u kvadratu sa Saturnom – signifikator za smrt, ali i lični Merkur, kazuje da je smrt njegove žene Virdžinije, bila in-

spiracija za priče "Crni mačak", "Maska Crvene Smrti", "Gavran", "Jama i nji-halo". Iako se ponovno oženio, njegova večna tema o smrti prekrasne žene zauvek će ostati njegov prepoznatljiv motiv u poeziji i prozi.

Dve godine nakon Virdžinijine smrti, Edgar Po pronađen je na ulici Baltimora – vladar osme kuće u trećoj, u teškom delirijumu i u odeći koja nije bila njegova – dispozitor je Saturn u konjunkciji sa Neptunom i u kvadratu sa dispozitorom Jupitera – muška odeća.

Poe je proučavao ljudsku svest, a ne pravila gotičkog romana i stvarao je na osnovi analitičkog poznavanja pravih izvora užasa što ga je oslobođilo tadašnjih standarda u pisanju strave. Po je stvorio kratku priču kakvu ju danas poznajemo kao i žanr kriminalističkih romana. Po je postavio standarde – Saturn vlada trojkom, za sve pisce nakon njega – održavanje iste atmosfere i ambijenta i ujednačavanje događaja koji se neposredno odnose na zaplet, njegova su najjača karakteristika. Njegova najpoznatija dela su gotička, žanr koji je radio kako bi zadovoljio ukus publike. Smrt mu je bila glavna tema – Pluton, Saturn, uključujući i njezine fizičke simptome, posledice raspadanja tela, problemi sa preuranjenim pokopom, kao i reanimacija – opet Pluton. Detalje koje drugi nisu uzimali u obzir – ekstremno fokusiran Merkur u trećoj kući, Po je iskoristio kao alat za vlastitu naraciju ispunjavajući svoja dela jedinstvenom atmosferom i napetošću – lični Merkur konjunkcija Neptun. Dodao je psihološke elemente u priču iz svoje

škorpionske prirode. Nije pisao o srećnim završecima, nije se uvlačio u šuplju moralnu didaktičnost, prihvatanje ustaljenih normi i vrednosti.

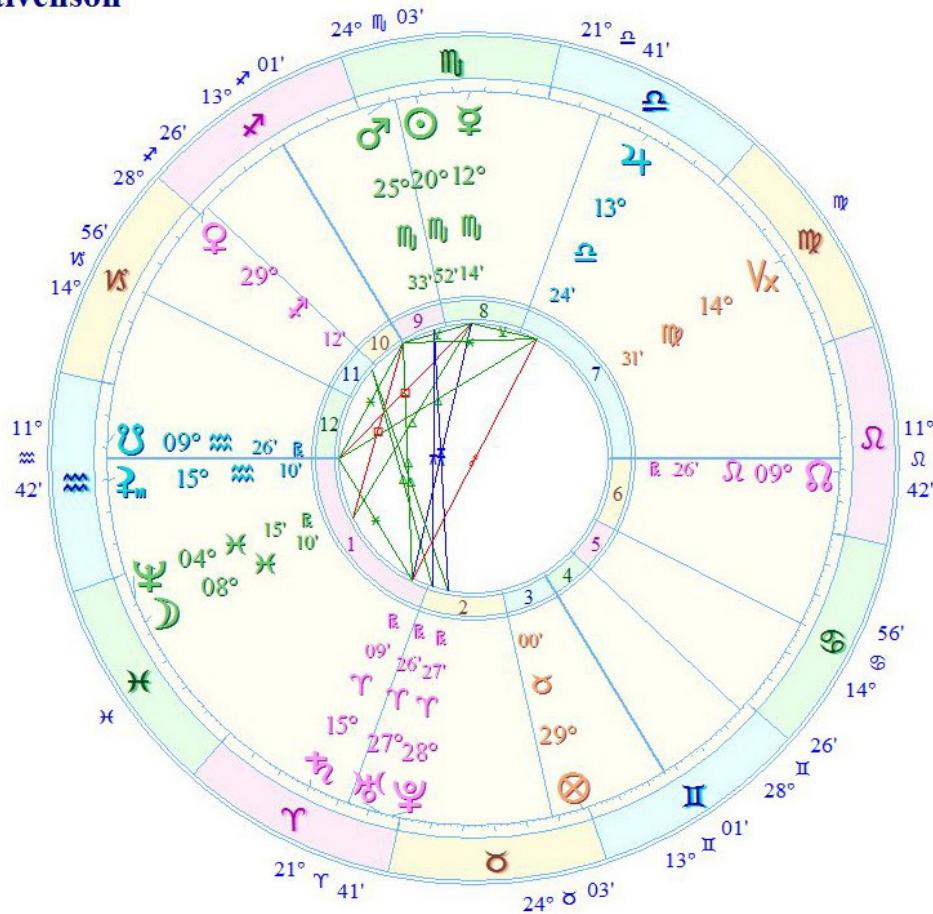
Njegov Ascendent je tamo gde pada život i gde se uzdiže smrt. Skupa, u konjunkciji, u znaku Riba, na kraju četvrte kuće, ove dve planete stoje kao simbol

čitavog njegovog opusa i načina na koji je pisao i živeo. Ovo su psihološke horor priče. Ovo je pored Urana u Škorpionu u prvoj kući i posthumno priznanje od strane kritike za Poa kao revolucionarnog i originalnog umetnika.

Robert Louis Stevenson

NATAL CHART

November 13, 1850
1:30 PM
Standard time
Edinburgh, Scotland
55°N 57' 3°W 13'
Time Zone: 0 hours West
Tropical Placidus

Robert Stiven Luison je poznat po pripovetkama i delima sa kriminalističkim zapletima odnosno sa elementima tajanstvenog i natprirodnog (zbog čega se njegove priče mogu naći u antologijama ranih krimi i horor priča). Za istoriju naučne fantastike Stivenson je značajan kao autor kratkog romana

"Dr. Džekil i g. Hajd" objavljenog 1886. godine. Mada je reč o starom i utemeljenom stereotipu gotičkog romana, njegov psihološki element je utemeljio standarde današnje fantastike.

Stivenson je rođen u znaku Škorpiona. U istom znaku nalaze se Merkur i Mars. Pluton i Uran su u trigonu sa

vladarem treće kuće, Venerom. Uran kao transcendentni vladar Ascendenta, prima na sebe Plutona, dok je Saturn u padu.

Ako razmotrimo tri paradigmе horora – strah od sebe, strah od drugih i strah od numinoznog (specifičan osećaj koji se javlja kad je čovek suočen s transcendentnim silama. Numinozno se oseća dvojako, deluje bilo privlačno i ima u sebi nešto fascinirajuće i opčinjavajuće, ili izaziva jezu, deluje preteće i sablasno), videćemo iz Saturna u prvoj kući i konjunkcije Meseca i Neptuna u prvoj umetnutoj kući u znaku Riba, da je svakako reč o strahu od sebe. Strava je psihološka tj. unutrašnja, manje natprirodna, čemu doprinosi i JMč na Asc-u.

Priča prati život dr. Džekila, humaniste, lekara i naučnika – Mesec- vladar VI/Neptun u Ribama u trigonu sa Merkurom u Škorpionu koji eksperimentišući otkriva supstancu u vidu napitka – Mesec o Neptun, koja ga transformiše u g. Hajda, mračnog, razuzdanog, bahatog siledžiju i ubicu koji teroriše London – Merkur konjunkcija Sunce konjunkcija Mars, u osam. Nakon što dejstvo napitka prođe dr. Džekil se ne seća ničega iz vremena "opijenosti". Gonjen unutrašnjim porivima doktor nastavlja da konzumira napitak sve dok konačno ne otкриje da je on sam ozloglašeni i svuda traženi g. Hajd, odnosno da je droga u stanju da ga psihički i fizički transfor-

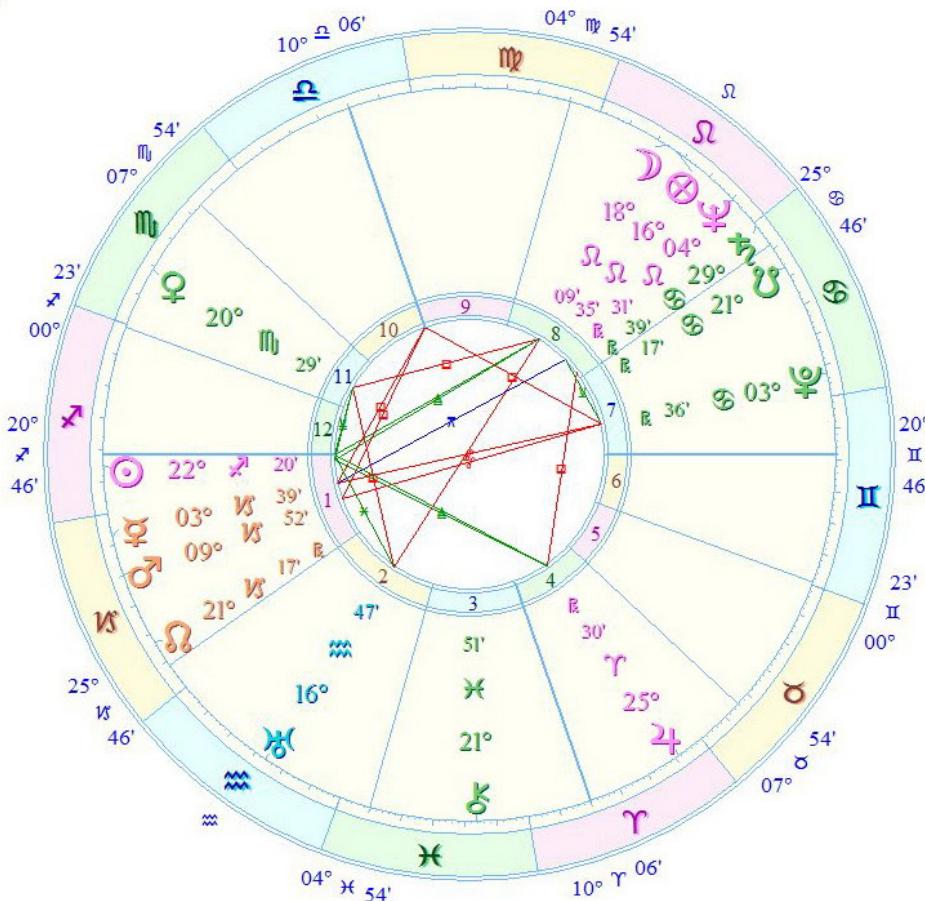
miše. Rastrzan između želje da ponovo postane Hajd i zgražavanja nad onim što je uradio odnosno što je u stanju da učini, dr. Džekil izvršava samoubistvo – dispozitor konjunkcije Mo/Ne je Jupiter u opoziciji sa Saturnom u padu, sačuvavši tako svoju građansku čast i elementarnu civilizovanost. Roman u svom razvoju kombinuje neutralno pripovedanje sa pričama i izjavama lica koja su bila u kontaktu sa dr. Džekilom ili g. Hajdom. Stivenson je u romanu varirao temu dvojnika. Toliko je aktivna slika konjunkcije Meseca i Neptuna u Ribama – razotkrivaju se unutrašnji pejzaži ličnosti! Stelijum u znaku Škorpiona, posebno Merkur, svakako signifikuje pisca ovakvog žanra. Venera, kao lični Merkur, nalazi se na 29. stepenu i govorи о тој двојности, о граници између два света, у крајњој линији о менталној и psihičkoj podeljenosti, jer је у znaku Strelca, где се Merkur не осећа добро. Takođe, Venera има trigon sa Plutonom i Uranom, што још једном показује да без ових планета у вези са серијом три, нema motiva potrebnih за horor ili fantastičnu fabulu.

Psihološke karakteristike likova i izučavanje mračне strane ljudske prirode svakako су плод лиčnih planeta у Škorpionu, posebno Merkura, и од тада one су постали standard у приčама и romanima, а данас су неизobilазан елемент сваког umetničkog dela.

Shirley Jackson

NATAL CHART

December 14, 1916
7:15 AM
Standard time
San Francisco, California
37°N46'30" 122°W25'06"
Time Zone: 8 hours West
Tropical Placidus

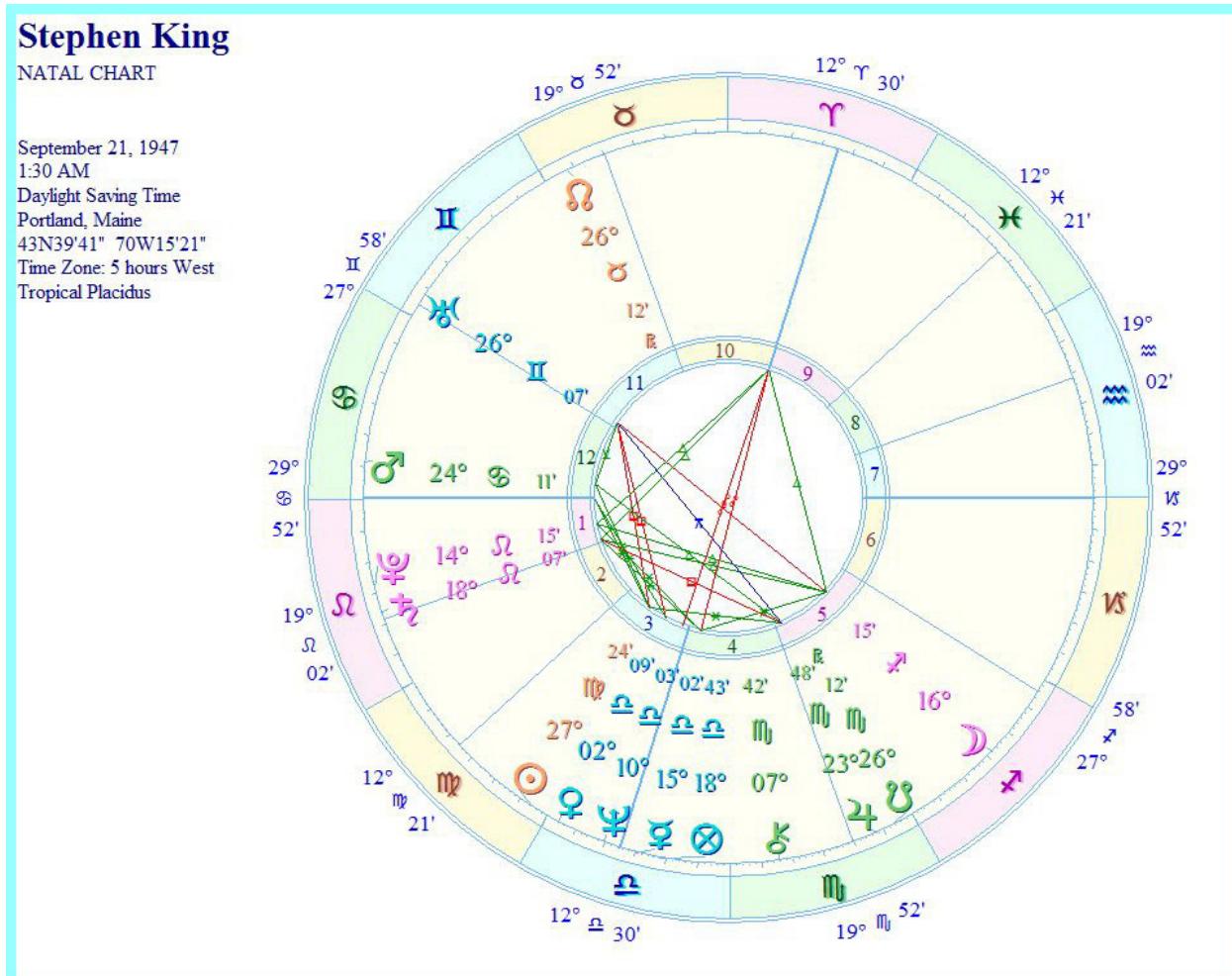

Širli Džekson je američka spisateljica, koja je imala relativno kratak životni vek. Rođena je u znaku Strelca, sa tačkom Podznaka na škorpionskom stepenu, kao i sa Suncem na Asc-u. Sunce je vladar umetnute osme kuće, pa ovo prevodimo tako da strahovi i nemir idu ka natusu, mada je u pitanju Sunce, svesna planeta. Kako to objašnjavamo? Naime, iz Širline biografije saznamo da je lično patila od psihičkih poremećaja i da je često uzimala lekove kako bi se borila s vlastitim psihozama te je svoje probleme verno prenela na papir i obelodanila ih. To je javnost – Sunce. Ono što je skriveno u 8, izašlo je na svetlost. Rak na vrhu osme govo-

ri da se plaši osećanja i emocija, da je odnos sa majkom prilično uznemirava, što takođe nalazimo u biografiji. Dvanaesta kuća koja govori o psihičkom zdravlju, ali i o inspiraciji, počinje na nultom stepenu znaka Strelca, pa je ovo poveznica između njenog ličnog stanja u tom smislu i onih osobina koje predaje svojim likovima. To se posebno odnosi na glavnu junakinju Eleonor iz njenog poznatog romana "Ukleta kuća na brdu". Ovo je klasična priča o duhovima u ukletoj kući ispričanoj na jedan novi način – nulti stepen. Izvršen je dubok uticaj na žanr i postavljeni su novi standardi bez kojih danas ne možemo zamisliti priču strave i užasa. Da

nije bilo Širli Džekson, teško da bi danas bilo Stivena Kinga. Možda se čini da sam analizu počela iz minorne ili bar ne tako važne kuće za samu temu o kojoj se piše, ali sam svakako u analizi koja je prethodila zaključku uvidela jednu fantastičnu poveznicu. Dakle, treća kuća počinje znakom Riba, koje su svakako iz serije 12, a pri tom je vladar Jupiter u trigonu sa vladarem osme i kvadratu sa Saturnom, a Neptun je u osmoj kući u konjunkciji sa Saturnom i kvinkunksu sa Merkurom. Pluton u Raku koji ima opoziciju sa Merkurom u Jarcu je zapravo naslov ovoga romana – ukleta kuća na brdu! U delu nema scena eksplisitnog masakra. Horor je kontrolisan – Merkur u Jarcu, a osećaj strave uvlači se u čitaoca na jeziv i suptilan način – 180 Pluton. Premisa je poznata, u ukletoj kući – Saturn na 29. stepenu Raka u konjunkciji sa Južnim M.čvorom, se počinju nizati zastrašujući i čudni događaji – osma kuća. Glavnu junakinju Elenor opseda duh kuće i prožimajuće zlo koje on nosi. Ovaj izuzetni roman je klasik “proganjanja”.

Roman je jedna duboka priča ispunjena psihološkom torturom glavne junakinje i kompleksnim odnosima među likovima. Gotovo svi klišejii priče o duhovima su ovde: čudni zvukovi, krvavi natpisi na zidovima – Me/Cap 180 Pl/Ca, duhovi koji lutaju napuštenim hodnicima – Mo i Ne u VIII itd. Radnja se bavi istraživanjem paranormalnog i glavna junakinja Eleanor s vremenom prolazi kroz različite vrste psihoz, često gubeći vezu s realnošću. Spisateljica uopšte ne pravi nikakvu granicu između paranormalnog i ludila svoje protagonistkinje i zaključak o stvarnosti ostaje na odluci samog čitatelja. Svi stari sastojci žanra su i dalje prisutni, ali su nam prikazani iz jednog sasvim novog ugla. Po prvi put možemo zapravo iskusiti promenu kroz koju protagonisti prolaze za vreme priče. U početku, Eleanor je sasvim sramežljiva i brižna devojka, koja s vremenom sve dublje propada u ponor ludila i histerije u koji ju uvlači niz neobjašnjivih događaja. Njen roman danas se smatra jednim od najuticajnijih romana strave druge polovine dvadesetog veka i smatra se najboljom pričom o duhovima ikad napisanom. Ako Veneru ovde posmatramo kao simbol za umetnost, ali i kao vladar kuće kreativnosti i karijere, vidimo da se nalazi u znaku Škorpiona, na 20-om, škorpionskom stepenu. Građi kvadrate sa Mesecom i Uranom, koji su međusobno u opoziciji. Imamo dakle T-kvadrat, koji je najčešća konfiguracija kod uspešnih ljudi. Daje visok stepen motivacije, bivajući pokretač koji kod vlasnika izaziva veliku unutrašnju napetost i stres. Kako u sebi sadrži kvadrat ukazuje na nesvesne potrebe, koje se izražavaju kao spoljašnje okolnosti. Poznata je gojaznost autorke koja joj je uticala na samopouzdanje – Uran je u dva – samovrednovanje, Venera i Mesec u kvadratu. Opozicija između Meseca i Urana pokazuje i psihološke blokade i inhibicije, kao i podložnost stresu, nervozni, histeriji, nekontrolisanim napadima, histeričnim izlivima emocija, što su sve osobine likova u njenim delima. Kiron u trećoj kući, u znaku Riba, svakako je dao svoj doprinos temama koje su Džeksonovoj predmet zanimanja.

Stiven King rođen je 21.septembra 1947. godine. Američki pisac, najpoznatiji je po svojim neverovatno popularnim horor romanima. Ono što je meni posebno zanimljivo jeste njegovo irsko – škotsko poreklo, što je svojevrsna poveznica sa kolevkom gotskog romana i plodnih prethodnika u žanru u kojem je King odličan. Kao svoj izvor inspiracije uglavnom i navodi mnoge poznate autore gotičkih romana.

Svi autori koje smo do sada spominjali učinili su jedan ključni korak koji je doprinio razvoju žanra bilo da je reč o novim konceptima strave – Meri Šeli (Sunce, vladar 3 konjunk.Uran u sekstilu sa Saturnom u 1), dodavanju am-

bijenta – E.A.Po (Sunce egzaktna konjunkcija Merkur na egzaltaciji Marsa u III kući) ili uvodenju psihologije kao glavnog elementa priče – Džeksonova (vladar 8 u 8, tri planete u 8, svladar 8 na Asc). Svima je nedostajala jedna mala doza svekdnevne realnosti koja bi čitatelje uvukla u njihov svet. Drugim rečima, iako su im likovi bili zanimljivi često nisu bili uverljivi. Svaki autor se s ovim problemom bavio na svoj način: Džeksonova je svojoj junakinji dodala psihičke poremećaje kako bi intrigirala svoje čitaocе. Po se potrudio da stvari jedinstveni ambijent koji se provlači tokom cele radnje i na taj način deluje na čitaoca. King ide ko-

rak dalje. King svojim čitaocima pruža dovoljno vremena i detalja da se upoznaju sa svakim važnijim likom u priči. Bilo da je reč o piscu, šerifu ili lokalnom svešteniku pedofilu, čitaoci će ih uvek upoznati toliko dovoljno da im se čine realnima. Kingovi likovi imaju svoje lične perverzije i tajne, brinu se oko stvarnih i svakodnevnih problema kao i svi ostali, imaju komšije sa kojima se ne slažu – naglašena treća kuća i bogato aspektovan Merkur. Ovakvi detalji su dovoljni kako bi čitalac likove shvatio ozbiljno i realno. Tek tada, svi protagonisti će biti provučeni kroz pravi pakao. Ovakav ton ozbiljnosti kojim King pristupa svakoj svojoj temi dovoljan je da stvori atmosferu straha i jeze u konzumentima štiva, a često i šok. Najlakše bi bilo reći da je King za horor žanr napravio ono što je Dostojevski napravio za kriminalistički roman. King je pre svega umetnik – Venera u Vagi na 2. stepenu u trećoj kući u konjunkciji sa Suncem i Neptunom. Njegovo Sunce se nalazi u znaku Device (vladar Merkur – pisanje) na 27. stepenu (Blizanci-pisanje) u 3. kući (opet pisanje, književnost). Konjunkcija Sunca sa Venerom ukazuje da je on književnik (umetnički pravac), a ne knjigovoda ili novinar, što neretko daje Sunce ovako pozicionirano. Sunce se nalazi u sekstilu sa Marsom na 24. stepenu Raka – inspiracija u 12. kući – osama u kojoj stvara i sekstilu sa Jupiterom na 23. stepenu Škorpiona u 5. kući, pritom su Jupiter i Mars u trigonu. Jupiter kao vladar pete kuće kreativnosti je povezan sa Marsom, koji je ujedno u sekstilu sa Suncem, pa se aktivnost usmerava

na pisanje – Sunce je u znaku Device, u trećoj kući. Na samom vrhu 12. kuće je Uran u Blizancima u kvadratu sa Suncem, što daje slavu knjigama – sve je u trećoj kući koje spadaju u neki neobični žanr u književnosti – Uran u Blizancima. Mars i Uran u kući podsvesnog i onoga što je izvor inspiracije (strahovi, fobije, mrak, tama, bekstvo, otmičari, tajne službe, tajne...) kao i Jupiter u Škorpionu (smrt, ubistva, opsesije, strahovi, močvare, mrtvačnice) nago-veštavaju da je u pitanju horor. Vladar sunčevog znaka, Merkur, nalazi se na kraljevskom 15. stepenu (stepen Blizanaca - pisanje) Vage u 4. kući, a vladar Asc-a, Mesec, na 16. stepenu Strelca u 5. kući (umetničko stvaranje). Merkur i Mesec se nalaze u sekstilu, što je izuzetno učestali kontakt u horoskopima pisaca. Naime, kroz ovaj aspekt vidimo da on svojim pričama i romanima uvek pazi na strukturu rečenica, često se oslanjajući na opise emocija i moralnih dvojbi svojih likova u određenim situacijama. Iako rečenična struktura nije nešto na šta bi se bilo koji pisac oslovio, King ih koristi vrlo uspešno do te mere da sebi pomoću njih osigurava karakterističan i prepoznatljiv stil koji je vrlo teško imitirati. To nije jedini aspekt koji Merkur pravi u horoskopu. Pored tog aspekta, Merkur je u konjunkciji sa Neptunom i sekstilu sa Plutonom i Saturnom u Lavu. Položaj Meseca u znaku Strelca u 5. kući u sekstilu sa Merkurom govori da će King steći popularnost (Mesec), odnosno da će njegov opus (5. kuća) dospeti do širokih narodnih masa (Mesec) putem filmova (Strelac) snimljenih po njegovim

knjigama (Merkur). Kingova veoma obimna bibliografija obiluje naslovima koji su samo preformulisani planetarni aspekti iz njegovog horoskopa. Interesantni primeri su "Insomnia" – Saturn (bolest), Neptun (spavanje), "Mračne (Saturn) vizije (Neptun)" i "Mračna (Saturn) kula (Mesec)".

Na ovo istraživanje povela su me moja dva vladara Ascendent, Mars i Pluton u 12.kući u konjunkciji sa Venerom. Vladar osmice i 11.kuće, Merkur, koji sa Zenita lepo gleda na Neptun, a onda i na stelijum u dvanaestoj, pomogao mi je da razumem da strah od natprirodnog prati čovekov instinkt i oblikuje prve emocije u njihanjima klevke civilizacije.

Astrološke premise koje sam navela u uvodu, pokazale su se kao tačne. Serija osam (Mars, Pluton, znak Škorpiona, lični vladar osme) u kombinaciji sa Merkurom ili vladarem treće kuće, Neptun, Saturn i Pluton u sprezi sa signifikatorima za pisanje, Mesecom, bilo čime iz serije tri, zaista daju pisce iz žanra strave, užasa i naučno – fantastičnih dela književnosti. Izdvojila bih i

konjunkciju Meseca i Neptuna u osmoj kući ili u znaku Riba.

Predmet mog istraživanja bili su i mnogobrojni književni stvaraoci čije natale nisam mogla da uvrstим u rad, jer nisam imala precizne podatke o vremenu rođenja, ali sam po Sunčevom znaku, pozicijama Merkura i transcendentnih planeta (važne za ovaj književni pravac) i njihovim relacijama sa ličnim planetama, zaključila da znak Škorpiona, Riba i Jarca, uz znak Blizanaca i Device, koji su uvek naglašeni kod pisaca, zaista jesu dominantni.

Ovakav zaključak možda svojim hladnim, naučnim rezom uništava deo misterije koja poput sveprisutne magle i industrijskog dima iz razdoblja začetka gotskog romana obavlja jedno čudnovato, zanimljivo, u nekim segmentima mračno istraživačko delo, no kad se sve zbroji, izuzetno progresivno književno razdoblje i za Britaniju i čovečanstvo započelo je upravo pod velom Neptuna. Njegova čarolija ostala je poškropljena tačkicama otrova iz pera namakanog otrovom Škorpiona. Kroz svoj dvogled Neptun i sada motri na savremene pisce ovoga žanra i šalje im vizije i inspiraciju.

Literatura

- Imširagić, A. (2000). *Tajne stepena Zodijaka*. Zemun: Astro.Lab.
- Imširagić, A. (2003). *Točak Sudbine 2*. Beograd: Aleksandar Imširagić.
- Imširagić, L. (2005). *Astrološki Kodovi*. Beograd: Astro.Lab.
- Džerald Hogl, *Cambridge companion to Gothic*, Cambridge University Press, 2002.
- Živković, D.(1992). *Rečnik književnih termina*. Beograd : Nolit
- Beker, Miroslav, *Roman osamnaestog stoljeća*, Zagreb, Školska knjiga, 2002.
- McKillop,A.D. *The Early Masters of English Fiction*, Lawrence, Kansas, 1967.
- Kinkead-Weekes, M.Samuel Richardson: *Dramatic Novelist*, London, 1973.
- Šeli,M. *Frankenštajn*, Liber Novus, Beograd, 2015.
- Beleške sa predavanje iz predmeta grupe književnosti u ličnom posedu, među kojima i ručno pisani delovi romana, poema i dela koja sam analizirala.
- Klajn,I. *Rečnik jezičkih nedoumica*, Beograd, Nolit, 1992.
- Kostić,V. *Engleska književnost 2*, 1983.
- B.Kapetanić i I.Vidan, *Engleska književnost*, Zagreb, 1986.
- *Istorija engleske književnosti*, Izdavačko preduzeće NRS, Beograd, 1950.
- www.astro.com/astro-databank